

Sedembolestná Panna Mária

Sedembolestná Panna Mária je titul Panny Márie, ktorý sa vzťahuje na jej bolesti. V Katolíckej cirkvi je Sedembolestná patrónkou Slovenska.

Uctievanie Matky Božej a Sedembolestnej na Slovensku

Slováci už oddávna prechovávali úctu a dôveru k Božej Matke Sedembolestnej. Prvé chrámy zasvätené Panne Márii sa začali objavovať na našom území po roku 1250, po odchode Tatárov. Približne tri desaťročia peďtým vznikla vo Florencii rehoľa servítov, ktorá sa venovala úcte Sedembolestnej Panny Márie a táto úcta prenikla aj na naše územie. V druhej polovici 16. storočia sa zachovala zmienka o približne 45 kostol a kaplnkách zasvätených Sedembolestnej Panne Márii.

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie

Prvá zmienka o slávení sviatku Sedembolestnej Panny Márie pochádza z roku 1412 počas cirkevného snemu v Kolíne nad Rýnom. Pre celú Cirkev ho ustanovil pápež Benedikt XIII.

Národná Svätyňa Šaštín

Národnou Svätyňou sa pre Patrónku Slovenska stal chrám v Šaštíne. Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ktorú pápež Pavol VI. vyhlásil v roku 1966 za hlavnú Patrónku Slovenska, si Slovensko a Katolícka cirkev pripomínajú 15. septembra. Viac o histórii pútnického miesta je možnosť sa dozvedieť v „Krátkej histórii“.

História pútnického miesta v Šaštíne:

1564 - Začiatok pútnictva. V tomto roku Angelika Bakičová, manželka grófa Imricha Czobora, majiteľa šaštinského panstva, dala zhotoviť sochu Sedembolestnej, ako splnenie sľubu za vyslyšanie v rodinných trápeniach. Angelika prosila o pomoc Sedembolestnú práve pri jej obraze. Sochu uložili k verejnej úcte do trojhrannej kaplnky, ktorá tu stojí podnes.

1654 - Sochu Sedembolestnej Panny Márie počas tureckých vojen preniesli do blízkeho zámku a uschovali v kaplnke sv. Imricha. Tu bola do začiatku 18. storočia.

1710 - Socha bola znova uložená do kaplnky. Ľud si ju veľmi uctieval a stalo sa mnoho zázračných uzdravení na tele i na duši. Preto sa začalo s ich vyšetrovaním.

1732 - 25. augusta sochu preniesli do loretánskej kaplnky pri šaštínskom kostole na námestí. Ostrihomský arcibiskup Imrich Eszterházy ustanovil vyšetrovaciu komisiu na čele s ostrihomským kanonikom Jurajom Agnelym, šaštínskym rodákom. Komisia preskúmala 726 zázračných prípadov, ktoré znovu prešetrila komisia v Bratislave. – 10. novembra za účasti mnohých duchovných a 20 tisíc pútnikov slávnostne vyhlásili sochu za zázračnú a znova uložili do trojhrannej kaplnky. Vtedy sa na tomto mieste slúžila po prvý raz svätá omša. Sochu zverili do opateru šaštínskemu farárovi Jánovi Schonovi.

1733 - provinciál radu Paulínov, František Rosa, vymohol, aby socha prešla pod ich opateru. Paulíni prišli do Šaštína 2. apríla. Podujali sa postaviť pútnický chrám a kláštor.

1736 - 16. júla posviacka základného kameňa. Začali sa stavebné práce pod vedením Jána Damianiho, staviteľa z Viedne. Neskôr stavbu viedol Matej Vépy. 1748 - bola dokončená stavba a strecha nad kostolom a v roku 1751 bol zastrešený aj kláštor.

1762 - 12. augusta za účasti ostrihomského arcibiskupa Barkóczyho, cisárovnej Márie Terézie a jej manžela Františka Lotrinského, mnohých duchovných a tisícov pútnikov bola vysviacka chrámu a 15. augusta slávnostné prenesenie sochy na hlavný oltár.

1786 - cisár Jozef II. Zrušil rehoľu Paulínov, ktorých bolo v Šaštíne 17. Odišli do Poľska. Chrám prešiel pod správu šaštinského farára – dekana Jakuba Schneidera a štyroch kaplánov. Starý farský kostol v Šaštíne zatvorili. Faru presťahovali do časti kláštora, ktorý sa stal cisárskym majetkom.

1924 - 8. september rozhodnutím trnavského biskupa Dr. Pavla Jantauscha prišli do Šaštína saleziáni – synovia Don Bosca. Opravili starý farský kostol na námestí, ktorý bol 150 rokov sýpkou. Zasvätili ho svojmu zakladateľovi sv. Jánovi Boscovi.

1926 - 31. októbra bola posviacka 4 veľkých zvonov.

1928 - bola posviacka veľkého národného zvona Sedembolestnej, ktorého hmotnosť je 4.745 kg.

1950 - 14. apríla boli zo Šaštína násilne vyhnaní Saleziáni a správa prešla do rúk diecéznych kňazov. Na jeseň bol dohotovený organ, ktorý má teraz 120 registrov, 5 manuálov, tri hracie stoly a 5500 píšťal. Pútnici aj naďalej, aj cez prekážky navštevovali pútnický chrám.

1964 - pri 400 – ročnom uctievaní sochy na žiadosť pánov biskupov Dr. Ambróza Lazíka a Dr. Eduarda Néczeyho pápež Pavol VI. povýšil svätyňu Sedembolestnej dekrétom “Ad perpetuam rei memoriam” z 23. novembra na baziliku minor – menšiu. Slávnostné vyhlásenie sa konalo 27. decembra za účasti trnavského pána biskupa Lazíka, mnohých duchovných a veriacich.

1966 - pápež Pavol VI. vyhlásil Pannu Máriu Sedembolestnú za hlavnú Patrónku Slovenska

1968 – 70 - znova faru spravujú otcovia Saleziáni – zavádzajú nové ozvučenie, elektrický pohon zvonov a postavili provizórny oltár k ľudu.

1987 - Mariánsky rok- baziliku navštívila Matka Tereza z Kalkaty.

1990 - koncom februára prichádzajú znova do Šaštína Saleziáni a pod vedením farára-dekana Jána Malženického pokračuje oprava baziliky, 9. marca preberá časť kláštora a už 9. mája sa tu koná prvá celonárodná púť pre všetkých duchovných Slovenska, ktorej sa zúčastnilo o 900 kňazov za účasti všetkých biskupov Slovenska a mnohých veriacich.

1990 - 22. apríla: Pápež Ján Pavol II. pri ceste helikoptérou zvlášť pozdravil Sedembolestnú zakrúžením nad bazilikou a sľúbil, že príde na púť.

1995 - 1. júl – Bazilika privítala najvzácnejšieho pútnika, pápeža Jána Pavla II.

2012 - 12. augusta – Výročie 250. rokov posviacky Baziliky

2013 - Pútnici už 449 rokov putujú do Šaštína

S históriou sme sa oboznámili a teraz si priblížime bolesti, ktoré Panna Mária prežívala a zároveň sa naučíme modliť Ruženec Sedembolestnej Panny Márie.

Medzi sedem bolestí Panny Márie patrí:

1. proroctvo Simeona v chráme
2. útek do Egypta
3. strata dvanásťročného Ježiša v chráme
4. stretnutie s Ježišom na krížovej ceste
5. Ježišovo ukrižovanie a smrť
6. Ježišovo snímanie z kríža
7. pohreb Ježiša

Sedem je v biblickej reči symbolickým číslom a znamená plnosť. Mariánski ctitelia vymenúvajú aspoň sedem najznámejších bolestí Božej Matky.

1. Prvou je proroctvo Simeona, ktorý jej na 40. deň po narodení Ježiša predpovedal ťažkú budúcnosť Božieho Syna a aj to, že "jej vlastnú dušu prenikne meč".
2. Druhýkrát Mária trpela, keď musela s dieťaťom utekať do Egypta pred Herodesom, ktorý dal v strachu pred novým kráľom vyvraždiť v Betleheme a na okolí všetkých chlapcov mladších ako dvojročných.
3. Treťou bolesťou bola pre Máriu strata 12-ročného Ježiša v jeruzalemskom chráme počas veľkonočných sviatkov.
- 4.,5.Štvrtú a piatu bolesť prežívala matka Božieho Syna pri umučení syna, keď sa s ním stretla na krížovej ceste a keď stála pod krížom.
- 6.,7.Posledné dve bolesti ju zasiahli po Ježišovej smrti, keď držala v náručí jeho mŕtve telo a keď jej ho vzali, aby ho uložili do hrobu. Svojím utrpením spolupracovala Mária na vykupiteľskom diele Syna a veriaci ju uctievať ako matku plnú bolesti.

Najprv sa hovorilo o piatich bolestiach, ako sa uctievalo päť rán Krista Pána. Potom sa začalo uctievať sedem bolestí - sedem v biblickej reči znamená plnosť, dokonalosť. Keďže popri Kristovi Panna Mária najviac trpela, ľud chcel vyjadriť túto plnosť bolestí číslom sedem. Tým sa nechce obmedziť utrpenie na sedem historicky presne určených udalostí, ale sa chce naznačiť plnosť kalicha utrpenia, ktorý pila spolu s Kristom. Aby sa skonkrétnil titul Sedembolestná, vypočítavali sa historické momenty. Najprv sa počítali len tie, ktoré znášala s Kristom v dňoch jeho najväčšieho utrpenia.

Zbožnosť, ktorá predchádza liturgické slávenie, určila symbolicky sedem bolestí Panny Márie, prislúchajúce k rovnakým príbehom z evanjelia: proroctvo starého Simenona, útek do Egypta, stratenie dvanásťročného Ježiša pri ceste do Svätého mesta, krížová cesta na Golgotu, ukrižovanie, skladanie z kríža, pochovanie.

Slováci k nej oddávna prechovávali osobitnú úctu a dôveru v trápeniach. Omšové texty zo sviatku Sedembolestnej vyjadrujú vieru, že "ani teraz neprestáva orodovať za nás a s materinskou láskou sa stará o bratov a sestry svojho Syna".

Spomienka na Sedembolestnú nás pozýva prežívať rozhodujúce chvíle dejín vykúpenia a uctiť si Matku, zjednotenú s trpiacim a ukrižovaným Synom. Jej materstvo na Kalvárii naberá univerzálne rozmery. Táto slávnosť bola vsunutá do rímskeho kalendára pápežom Piusom VII. (1814).

Obraz Sedembolestnej - Mária drží na svojich kolenách mŕtveho Syna, práve zloženého z kríža. Je to chvíľa, ktorá zahŕňa nevýslovnú bolesť ľudského utrpenia a duchovnú jednotu. "Fiat mihi secundum verbum tuum - Nech sa mi stane podľa tvojho slova!"

Ako matka - Mária prijíma a znáša Kristovo utrpenie v každom okamihu jej života. Aj Michelangelova pieta, typická pre umenie neskoršej gotiky a renesancie, vyjadruje iba moment z tohto utrpenia Panny Márie.

Ako sa modlíme Ruženec Sedembolestnej Panny Márie?

Modlitbou sedembolestného ruženca a rozjímaním o utrpení Panny Márie prosíme o obnovu viery a pokoja v našich srdciach, našich rodinách, našom národe. Sedembolestný ruženec sa modlíme nasledovne:

Verím v Boha....Sláva....Otče náš....3 x Zdravas na počesť slz, ktoré vyronila Panna Mária pri bolestiach.

Tento ruženec sa modlí na upravenom sedembolestnom ruženci.

Modlitba sedembolestného ruženca:

Verím Boha, Sláva, Otče náš,

1. Zdravas Mária milostiplná Pán s Tebou, požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života Tvojho Ježiš ,ktorý nech rozmnožuje v nás úctu k Sedembolestnej Matke,

2. Zdravas Mária milostiplná Pán s Tebou, požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života Tvojho Ježiš, ktorý nech rozmnožuje v nás dôveru k Sedembolestnej Matke,

3. Zdravas Mária milostiplná Pán s Tebou, požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života Tvojho Ježiš, ktorý nech rozmnožuje v nás lásku k Sedembolestnej Matke.

Tajomstvá:

1. *Ktorého utrpenie ti bolo od Simeona zvestované.*
2. *S ktorým si do Egypta utekala.*
3. *Ktorého si s bolesťou tri dni hľadala.*
4. *Ktorý sa s Tebou stretol na krížovej ceste*
5. *Ktorého si videla na kríži umierať.*
6. *Ktorého mŕtve telo si držala vo svojom náručí.*
7. *Ktorého si s bolesťou do hrobu položila.*

Každé tajomstvo sa modlí: *Otče náš...Zdravas 7x...Sláva....Svätá Matka Krista rany, ktorými bol doráňaný hlboko mi v srdce vlač.* Po poslednom tajomstve sa modlí: *3x Zdravas Mária...Ježiš, ktorého si s bolesťou oplakávala. Svätá Mária...*

Modlime sa: *Prosíme ťa Božský Spasiteľ, dožič nám, aby sme sa stali účastnými zásluh tvojho utrpenia, keď úctivo rozjímame o mukách a bolestiach tvojej panenskej Matky, ktoré prebodli jej nevinnú dušu, ako jej to predpovedal svätý stavec Simeon. Amen.*